Krakowski Panel Klimatyczny
REGULAMIN

PREAMBUŁA

Panel obywatelski jest formą demokracji deliberacyjnej bazującą na bezpośrednim udziale społeczności w procesie podejmowania decyzji, losowym doborze przedstawicieli i przedstawicielek danej społeczności, wyposażaniu panelistów i panelistek w możliwie najlepszą i najbardziej aktualną wiedzę ekspercką w zakresie podejmowanego tematu oraz na ważeniu racji i dążeniu do konsensusu.

Po tę szczególną formę podejmowania kluczowych dla danej społeczności rozstrzygnięć sięgamy w odpowiedzi na wyzwania jakie stawiają przed nami zmiany klimatu wywołane działalnością człowieka. Motywem przewodnim pierwszego Krakowskiego Panelu Klimatycznego jest neutralność klimatyczna, a tematem szczegółowym ograniczenie zużycia energii oraz zwiększenie wykorzystania energii odnawialnej. Uruchomienie Panelu pozwoli mieszkankom i mieszkańcom Krakowa zabrać głos w jednej z najistotniejszej dyskusji XXI wieku, zmobilizuje przedstawicieli i przedstawicielki urzędów, instytucji oraz organizacji społecznych do wytężonego zajęcia się tematem i finalnie, pozwoli wypracować najlepsze możliwe rekomendacje dotyczące transformacji klimatycznej miasta. Wypracowane przez Panel rekomendacje pozwolą Prezydentowi Miasta Krakowa podjąć kolejne kroki na drodze do neutralności klimatycznej miasta.

Mając na względzie wagę podejmowanego tematu oraz wyjątkowość przyjętej formy wypracowywania wiążących rekomendacji, wszystkie osoby i instytucje angażujące się w realizację Krakowskiego Panelu Klimatycznego, niezależnie od przyjętej roli i powierzonej odpowiedzialności, przystępują do działania z wiarą w cel, gotowością podjęcia współpracy na rzecz dobra wspólnego oraz ufnością w proces deliberacji. Wszystkie osoby i instytucje angażujące się w realizację Krakowskiego Panelu Klimatycznego są zobowiązane działać w trosce o dobro wspólne zgodnie ze standardami i zasadami opisanymi w niniejszym Regulaminie.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1. Krakowski Panel Klimatyczny

1. Regulamin określa zasady i sposób realizacji Krakowskiego Panelu Klimatycznego (dalej: Panel).

2. Zleceniodawcą Panelu jest Gmina Miejska Kraków (dalej: GMK). Operatorem Panelu, tj. organizacją odpowiedzialną za przygotowanie organizacyjno-merytoryczne i realizację Panelu, jest Fundacja Instytut Polityk Publicznych (dalej: Operator).
3. Panel realizowany jest w ramach zadania publicznego pn. „Krakowski Panel Klimatyczny" realizowanego w formie powierzenia na podstawie umowy W/I/3649/SZ/794/2020.
4. Panel rozumiany jest jako demokratyczny sposób wypracowywania wiążących rekomendacji, w ramach którego losowo dobrana i reprezentatywna grupa mieszkańców i mieszkanek Krakowa wypracuje rekomendacje w temacie Panelu, z uwzględnieniem dobra wspólnego.
5. Temat Panelu to: Jak Miasto Kraków i mieszkańcy mogą ograniczyć zużycie energii i zwiększyć wykorzystanie energii odnawialnej?
6. Informacje na temat Panelu i informacje z nim związane publikowane są na stronie internetowej Panelu: https://www.krakow.pl/klimat/247296,artykul,krakowski_panel_klimatyczny.html.

§ 2. Definicje

Ilekroć w Regulaminie jest mowa o:

1. Panelistach i Panelistkach – rozumie się przez to osoby, które wchodzą w skład losowo wyłonionej grupy mieszkańców i mieszkanek Krakowa, której zadaniem jest wypracowanie Rekomendacji w temacie Panelu;
2. Ekspertach i Ekspertkach – rozumie się przez to osoby, które specjalizują się w temacie Panelu, i których rolą jest przekazanie wiedzy Panelistom i Panelistkom podczas spotkań Panelu o charakterze edukacyjnym oraz opiniowanie propozycji Rekomendacji.
3. Stronach – rozumie się przez to instytucje, organizacje i grupy nieformalne oraz inne podmioty lub osoby, których działalność związana jest z tematem Panelu, lub na które bezpośredni wpływ mają kwestie poruszane podczas Panelu. Strony mają prawo do przekazania Panelistom i Panelistkom swojego stanowiska podczas spotkań Panelu o charakterze edukacyjnym. Szczególnym rodzajem Strony jest Urząd Miasta Krakowa (dalej: UMK).
4. Obserwatorach lub Obserwatorkach – rozumie się przez to osoby, które mogą przyglądać się przebiegowi Panelu i mogą brać udział w spotkaniach Panelu bez prawa głosu;
5. Zespole facylitacyjnym – rozumie się przez to osoby, które prowadzą spotkania Panelu, moderują dyskusje i wspierają Panelistów i Panelistki we wspólnym wypracowywaniu propozycji rekomendacji i Rekomendacji.
6. Rekomendacjach – przez propozycje Rekomendacji rozumie się zgłoszone pomysły, uwagi i informacje w temacie Panelu; przez Rekomendacje rozumie się propozycje Rekomendacji, które są poddane pod ostateczne głosowanie Panelistów i Panelistek; Rekomendacje do wdrożenia to Rekomendacje poparte przez co najmniej 80% głosujących Panelistów i Panelistek i które są przedstawiane Prezydentowi Miasta Krakowa do wdrożenia.

§ 3. Standardy Panelu

1. Przygotowanie organizacyjno-merytoryczne i realizacja Panelu uwzględnia zasady dobrych praktyk delibertywnych procesów partycypacyjnych określonych przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w publikacji pn. OECD (2020), *Innovative Citizen Participation and New Democratic Institutions: Catching the Deliberative Wave*, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/339306da-en.
2. Do dobrych praktyk wymienionych w par. 3., ust. 1. Regulaminu zaliczają się:
    a. **celowość** – jasno sprecyzowany cel, powiązany z określonym problemem publicznym, sformułowany prostym językiem w formie pytania.
    b. **wpływ** – mieszkańcy powinni mieć wpływ na decyzje publiczne, a ich rekomendacje powinny być wiążące dla organów publicznych. Na podstawie deklaracji Prezydenta Miasta Krakowa, Rekomendacje przyjęte z poparciem na poziomie co najmniej 80% głosujących są traktowane jako wiążące dla Prezydenta Miasta Krakowa, który przedstawia plan wdrożenia i monitorowania postępów we wdrażaniu przyjętych rekomendacji.
    c. **przejrzystość** – publiczne ogłoszenie Panelu przed jego rozpoczęciem. Projekt procesu i wszystkie materiały z nim związane, uzyskane wyniki wraz ze strategią działania oraz źródło finansowania powinny być udostępnione opinii publicznej. Zapewnia się otwartą transmisję online ze spotkań Panelu o charakterze edukacyjnym, z wykorzystaniem kanałów dystrybucji umożliwiających szeroki dostęp informacyjny. W spotkaniach Panelu mogą uczestniczyć obserwatorzy. Dokumenty i materiały związane z Panelem są publikowane na stronie internetowej Panelu. Do dokumentów i materiałów zaliczają się w szczególności: Regulamin, metodologia doboru Panelistów i Panelistek, programy spotkań, prezentacje ekspertów i ekspertek oraz interesariuszy, materiały edukacyjne, nagrania ze spotkań o charakterze edukacyjnym, przegłosowane Rekomendacje, raport z realizacji Panelu.
    d. **reprezentatywność** – grupa uczestników powinna odzwierciedlać strukturę demograficzną grupy społecznej, której dotyczy temat panelu. Zapewnia się losowy dobór reprezentatywnej grupy Panelistów i Panelistek, tj. z uwzględnieniem określonych cech społeczno-demograficznych i przestrzennych (płeć, grupa wiekowa, dzielnica zamieszkania, wykształcenie) na podstawie dostępnych statystyk na temat populacji Krakowa. Wszystkie osoby mieszkające w Krakowie powinny mieć takie same szanse, by zostać wybranymi do Panelu.
    e. **włączenie w proces** – w proces są zaangażowane wszystkie grupy reprezentatywne. Paneliści i Panelistki otrzymują wynagrodzenie za udział w Panelu. W przypadku zdalnych spotkań Panelu Operator zapewnia przeszkolenie Panelistów i Panelistek w zakresie użycia środków technicznych i organizacyjnych, w tym oprogramowania umożliwiającego komunikację na odległość.
    f. **dostęp do informacji** – uczestnicy powinni mieć dostęp do szerokiego zakresu wiedzy oraz możliwość zadawania pytań. Część spotkań Panelu ma charakter edukacyjny, podczas których wiedza w temacie Panelu jest przekazywana Panelistom i Panelistkom przez Ekspertów i Ekspertki w przystępny, dokładny,

relewantny oraz dostarczający dowody sposób. Wiedza dotycząca tematu Panelu powinna prezentować możliwie wyczerpujące spektrum opinii. Paneliści i Panelistki mają możliwość zadawania pytań i otrzymywania odpowiedzi oraz zapewniony dostęp do materiałów edukacyjnych.

g. **deliberacja** – Panel powinien obejmować dyskusje w grupach o różnej wielkości, kierowane przez wykwalifikowanych prowadzących (facylitatorów). Prace deliberacyjne prowadzone są w oparciu o przyjęte zasady współpracy i dyskusji. Paneliści i Panelistki mają możliwość uważnego i aktywnego słuchania, zadawania pytań i otrzymywania odpowiedzi, dostępu do zróżnicowanych stanowisk i perspektyw oraz pracy w mniejszych grupach. W spotkaniach Panelu Paneliści i Panelistki są wspierani przez zespół facylitacyjny zapewniony przez Operatora. Zespół facylitacyjny zapewnia Panelistom i Panelistkom możliwość znalezienia płaszczyzny porozumienia
h. **refleksja** – Panel powinien zagwarantować uczestnikom odpowiednią ilość czasu na naukę, ocenę przedstawionych materiałów i opracowanie rekomendacji. Paneliści i Panelistki mają odpowiedni czas na indywidualną naukę i refleksję pomiędzy spotkaniami, analizę pomysłów i konsekwencji ich realizacji oraz zważenie racji. Dlatego w ramach Panelu spotkania przeprowadza się z odpowiednimi odstępami między nimi.
i. **niezależność** – Panel powinien być przygotowany i prowadzony przez niezależny podmiot, a nadzór nad jego działaniami powinien sprawować Zespół Monitorujący, składający się z przedstawicieli różnych środowisk. Panel jest przygotowywany organizacyjno-merytorycznie i realizowany przez organizację niezależną od Zleceniodawcy Panelu, tj. przez Operatora. Powołuje się niezależny Zespół Monitorujący.
j. **ochrona prywatności** – w trakcie trwania Panelu należy szanować i chronić prywatność uczestników. Wszystkie dane osobowe uczestników i uczestniczek Panelu są traktowane zgodnie z przepisami o ochronie danych osobowych, w tym w celu uchronienia Panelistek i Panelistów od nadmiernej uwagi medialnej i wpływów lobby danych grup interesów.
k. **ewaluacja** – uczestnicy powinni mieć możliwość anonimowej oceny Panelu w oparciu o obiektywne kryteria. Jej wyniki powinny zostać ujęte w sprawozdaniu podsumowującym wraz z zaleceniami, co można w przyszłości poprawić. Operator przedstawia raport z realizacji z przebiegu Panelu. Paneliści i Panelistki uczestniczą w anonimowej ocenie Panelu.

3. Za realizację Panelu zgodnie z opisanymi zasadami dobrych praktyk odpowiedzialny jest Operator, a nad ich przestrzeganiem czuwa Zespół Monitorujący.

II. REALIZACJA PANELU

§ 4. Harmonogram Panelu

1. Spotkania Panelistów i Panelistek w ramach Panelu planowane są w następujących terminach:
    a. 10 kwietnia 2021 r. – spotkanie inauguracyjne i edukacyjne;
    b. 17 kwietnia 2021 r. – spotkanie edukacyjne;
    c. 24 kwietnia 2021 r. – spotkanie edukacyjne;
    d. 15 maja 2021 r. – spotkanie deliberacyjne;
    e. 29 maja 2021 r. – spotkanie deliberacyjne;
    f. 12 czerwca 2021 r. – głosowanie i spotkanie podsumowujące.
2. Terminy spotkań mogą ulec zmianie na podstawie decyzji Operatora, w tym szczególnie w wyniku działania siły wyższej i sytuacjach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

§ 5. Operator Panelu

1. Za przygotowanie organizacyjno-merytoryczne i realizację Panelu odpowiada Operator, który ma możliwość podejmowania wszelkich decyzji, o ile nie pozostają one w sprzeczności z przyjętym Regulaminem i standardami, o których mowa w par. 3., ust. 1.
2. Operator może powołać ekspertów w tematyce efektywności energetycznej i/lub odnawialnych źródeł energii i/lub procesów deliberacyjnych w charakterze Doradców merytorycznych Panelu.
3. We wszystkich sprawach związanych z Panelem można kontaktować się z Operatorem pod adresem poczty elektronicznej: ipp@ipp.expert.
4. Operator współpracuje z Urzędem Miasta Krakowa (dalej: UMK).
5. W sprawach Panelu, z Urzędem Miasta Krakowa można kontaktować się pod adresem poczty elektronicznej: sz.umk@um.krakow.pl.

III. UCZESTNICY I UCZESTNICZKI PANELU

§ 6. Paneliści i Panelistki

1. Panelistami i Panelistkami mogą zostać mieszkańcy i mieszkanki Krakowa, którzy najpóźniej w dniu zakończenia rejestracji do Panelu kończą 18 lat.
2. Grupa Panelistów i Panelistek składa się z 60 osób należących do grupy głównej i 10 osób należących do grupy rezerwowej.
3. Skład grupy Panelistów i Panelistek jest wyłaniany w drodze dwuetapowego losowania, w taki sposób, aby możliwie dokładnie odzwierciedlał strukturę społeczno-demograficzną i przestrzenną Krakowa, tj. zapewniał reprezentatywność pod kątem takich cech jak:

   a. płeć;
   b. grupa wiekowa;
   c. dzielnica zamieszkania;
   d. poziom wykształcenia.
4. Szczegółowe informacje o sposobie i wynikach losowania Operator przedstawia na stronie internetowej Panelu.
5. Dla zapewnienia bezstronności Panelu, Panelistami i Panelistkami nie mogą być:
   a. pracownicy i współpracownicy Operatora, w tym członkowie i członkinie Zespołu facylitacyjnego;
   b. Eksperci i Ekspertki;
   c. osoby zajmujące kierownicze stanowiska w Urzędzie Miasta Krakowa oraz miejskich jednostkach organizacyjnych i spółkach Gminy Miejskiej Kraków;
   d. radni miejscy i dzielnicowi;
   e. członkowie Zespołu Monitorującego;
   f. członkowie i członkinie Stron;
   g. parlamentarzyści.
6. Każdy Panelista i Panelistka ma w szczególności prawo do:
   a. udziału we wszystkich spotkaniach organizowanych w ramach Panelu;
   b. zadawania pytań obecnym na spotkaniach Ekspertom i Ekspertkom, Stronom oraz UMK, w ramach przewidzianego na to czasu;
   c. zgłaszania propozycji Rekomendacji;
   d. udziału w dyskusji nad propozycjami Rekomendacji;
   e. zgłaszania wniosków o sprawdzenie zgodności z prawdą informacji, która pojawia się w dyskusji;
   f. udziału w głosowaniu końcowym;
   g. zwracania się pomiędzy spotkaniami z prośbami o dodatkowe stanowiska i pytaniami do Stron oraz Ekspertów i Ekspertek, za pośrednictwem Operatora;
   h. zgłaszania zastrzeżeń i uwag odnośnie przebiegu Panelu do Zespołu Monitorującego.
7. Panelistom i Panelistkom, zarówno z grupy podstawowej, jak i rezerwowej, przysługuje wynagrodzenie za udział w pracach Panelu. Wynagrodzenie zostanie wypłacone Panelistom i Panelistkom, którzy wzięli udział w co najmniej czterech spotkaniach Panelu. Obecność Panelistów i Panelistek jest weryfikowana przez Operatora.
8. Paneliści i Panelistki z grupy rezerwowej uczestniczą w pracach Panelu na tych samych zasadach co Paneliści i Panelistki z grupy podstawowej, lecz bez prawa głosu podczas głosowania nad rekomendacjami, o ile nie zastępują Panelisty lub Panelistki z grupy podstawowej.
9. W przypadku obecności Panelisty lub Panelistki z grupy podstawowej na mniej niż trzech spotkaniach Panelu lub w razie nieobecności podczas głosowania końcowego nad rekomendacjami, jego lub jej miejsce zajmuje Panelista lub Panelistka z grupy rezerwowej o najbardziej zbliżonym profilu społeczno-demograficznym i przestrzennym, wraz z prawem głosu. Profil porównuje się pod względem kryteriów w następującej kolejności: płeć, grupa wiekowa, dzielnica zamieszkania, wykształcenie. W przypadku gdy kryteria są spełniane przez więcej niż jedną osobę, to osobę zastępującą Operator wyłania w drodze losowania.

10. Zapewnia się możliwość wzięcia udziału w Panelu osobom ze szczególnymi potrzebami.

§ 7. Strony Panelu

1. Operator zapewnia możliwość udziału w Panelu przedstawicielom i przedstawicielkom Stron. Rozumie się przez to: instytucje, organizacje i grupy nieformalne oraz inne podmioty lub osoby, których działalność związana jest z tematem Panelu, lub na które bezpośredni wpływ mają kwestie poruszane podczas Panelu.
2. Stronami nie są:
    a. pracownicy i współpracownicy Operatora, w tym członkowie i członkinie zespołu facylitacyjnego;
    b. Eksperci i Ekspertki;
    c. podmioty, o których mowa w § 14., ust. 4, lit c, a których przedstawiciele lub przedstawicielki zasiadają w Zespole Monitorującym.
3. Operator sporządza listę zidentyfikowanych Stron, które zaprasza do udziału w Panelu oraz dodatkowo prowadzi otwarty nabór na Strony. Termin i formę zgłoszenia określa Operator.
4. W przypadku odmowy udziału w Panelu, podmiotowi zgłaszającemu się przysługuje odwołanie do Zespołu Monitorującego, którego rozstrzygnięcie w zakresie udziału jest ostateczna.
5. Lista Stron Panelu publikowana jest na stronie internetowej Panelu.
6. Strony mają prawo do przedstawienia swoich stanowisk i uwag w temacie Panelu w formie wystąpienia podczas spotkania Panelu i/lub przekazania innych materiałów oraz opiniowania propozycji rekomendacji i przedstawiania własnych. Operator określa szczegółową formę udziału Stron, przy zapewnieniu wszystkim Stronom równych warunków udziału w Panelu, z zastrzeżeniem ust. 7.
7. UMK jako Strona szczególnego rodzaju:
    a. ma obowiązek uczestniczenia w pracach Panelu, wprowadzenia Panelistów i Panelistek w kontekst rozważanego tematu oraz dostarczenia danych na rozważany temat;
    b. ma możliwość przedstawiania stanowisk podczas każdego spotkania edukacyjnego, poza blokiem wystąpień pozostałych Stron oraz bez ograniczeń czasowych, przy zachowaniu standardów transparentności i niezależności Operatora;
    c. może opiniować rekomendacje i przedstawiać własne także poza formatem określonym dla pozostałych Stron, przy zachowaniu standardów transparentności i niezależności Operatora.
8. Strony są zobowiązanie do przestrzegania Regulaminu, przyjętych standardów oraz programu Panelu.
9. Strony nie otrzymują wynagrodzenia za udział w Panelu.
10. Materiały przekazane przez Strony udostępnianie są Panelistom i Panelistkom, w tym poprzez stronę internetową Panelu.

§ 8. Eksperci i Ekspertki Panelu

1. Operator zapewnia w Panelu udział Ekspertów i Ekspertek. Rozumie się przez nich: przedstawiciele i przedstawicielki środowiska naukowego, osoby zajmujące się sprawami w temacie Panelu, przedstawiciele i przedstawicielki wdrażające rozwiązania związane z tematem Panelu oraz inne osoby wyróżniające się wiedzą i doświadczeniem w temacie Panelu.
2. Operator określa kryteria wyboru Ekspertów i Ekspertek, zaprasza do udziału w Panelu Ekspertów i Ekspertki oraz prowadzi otwarty nabór. Wyboru Ekspertów i Ekspertek Panelu dokonuje Operator w porozumieniu z UMK.
3. Lista Ekspertów i Ekspertek Panelu publikowana jest na stronie internetowej Panelu.
4. Do zadań Eksperta i Ekspertek należy:
    a. przekazanie wiedzy Panelistom i Panelistkom w zakresie uzgodnionego zagadnienia związanego z tematem Panelu w formie wystąpienia podczas spotkania Panelu;
    b. odpowiadanie na pytania Panelistów i Panelistek;
    c. przygotowanie w formie pisemnej materiałów zawierających streszczenie wystąpienia, propozycje rekomendacji i odpowiedzi na pytania Panelistów i Panelistek;
    d. opiniowanie propozycji rekomendacji, szczególnie pod względem formalno-prawnym, merytorycznym i finansowym.
5. Eksperci i Ekspertki są zobowiązani do przestrzegania Regulaminu, przyjętych standardów, programu Panelu oraz umowy z Operatorem.
6. Eksperci i Ekspertki otrzymują wynagrodzenie za udział w Panelu.
7. Materiały przekazane przez Ekspertów i Ekspertki udostępnianie są Panelistom i Panelistkom, w tym poprzez stronę internetową Panelu.

§ 9. Obserwatorzy i Obserwatorki

1. Za pośrednictwem transmisji online spotkania Panelu o charakterze edukacyjnym może obserwować każdy.
2. W szczególnych przypadkach dopuszcza się bezpośredni udział Obserwatorów i Obserwatorek w spotkaniach Panelu.
3. Obserwatorem lub Obserwatorką mogą być osoby wyznaczone przez Operatora, Zespół Monitorujący, przedstawiciele i przedstawicielki Urzędu Miasta Krakowa, uczelni wyższych, organizacji zajmujących się partycypacją obywatelską i demokracją deliberatywną.
4. Osoba chcąca wziąć udział w spotkaniu Panelu w roli Obserwatora lub Obserwatorki, każdorazowo wyraża taką chęć Operatorowi drogą mailową podając powód i cel obserwacji.
5. Operator może określić maksymalną liczbę Obserwatorów i Obserwatorek na danym spotkaniu i odmówić udziału w spotkaniu w roli Obserwatora powołując się na argumenty merytoryczne (jeśli bezpośredni udział Obserwatora w spotkaniu nie jest niezbędny do realizacji celu lub występuje konflikt interesów) lub organizacyjne (wtedy gdy możliwości organizacyjne uniemożliwiają udział zbyt dużej liczby osób postronnych), w tym związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

6. Osoby biorące udział w spotkaniach Panelu w roli Obserwatora lub Obserwatorki nie mogą w żaden sposób wpływać na przebieg spotkań, w szczególności nie biorą udziału w dyskusjach, nie wnoszą pytań i uwag, nie mają prawa głosu.
7. W sytuacji rażącego i regularnego naruszenia zasady opisanej w pkt. 7 Operator ma prawo wykluczyć Obserwatora lub Obserwatorkę z udziału w spotkaniu.
8. Operator, każdorazowo podaje do publicznej wiadomości listę osób uczestniczących w danym spotkaniu w roli Obserwatora lub Obserwatorki.

IV. PRZEBIEG PANELU

§ 10. Spotkania i program Panelu

1. Spośród spotkań Panelu co najmniej dwa mają charakter edukacyjny, podczas których prezentowane są wystąpienia Ekspertów i Ekspertek oraz Stron i co najmniej dwa mają charakter deliberacyjny, podczas których Paneliści i Panelistki pracują nad rekomendacjami w temacie Panelu.
2. Spotkania Panelu mogą odbywać się zarówno w sposób stacjonarny, w formule on-line przy zdalnej pracy uczestników i uczestniczek, jak i w sposób mieszany. Decyzję w sprawie formuły, jak i w sprawie jej zmiany, podejmuje Operator. O zmianie formuły realizacji spotkań wraz z uzasadnieniem informowani są Zespół Monitorujący oraz UMK.
3. Operator opracowuje szczegółowy przebieg każdego spotkania Panelu.
4. Program każdego spotkania Panelu jest publikowany na stronie internetowej Panelu.

§ 11. Prace deliberacyjne

1. Operator zapewnia udział zespołu facylitacyjnego podczas wszystkich spotkań Panelu.
2. Zespół facylitacyjny odpowiedzialny jest za prowadzenie spotkań i moderowanie prac Panelistów i Panelistek, przy uwzględnieniu najlepszych praktyk facylitacyjnych.
3. Zapewnia się Panelistom i Panelistkom możliwość pracy w mniejszych grupach roboczych o podobnej liczebności, w tym w szczególności w spotkaniach o charakterze deliberacyjnym.

V. REKOMENDACJE PANELU

§ 12. Praca nad Rekomendacjami

1. W ramach prac Panelu wypracowywane są Rekomendacje w temacie: Jak Miasto Kraków i mieszkańcy mogą ograniczyć zużycie energii i zwiększyć wykorzystanie energii odnawialnej?, które przyjmowane są poprzez głosowanie Panelistów i Panelistek.
2. Propozycje Rekomendacji mogą zgłaszać Panelisci i Panelistki, Eksperci i Ekspertki, Strony oraz mieszkańcy i mieszkanki Krakowa.

3. Operator przyjmuje określony wzór oraz termin zgłaszania propozycji Rekomendacji.
4. Operator sporządza listę zgłoszonych propozycji Rekomendacji, przekazuje ją Panelistom i Panelistkom przed pierwszym spotkaniem deliberacyjnym Panelu.
5. Propozycje Rekomendacji i Rekomendacje są opiniowane przez UMK, Ekspertów i Ekspertki oraz mogą być opiniowane przez Strony, w szczególności w celu wskazania tych, które nie mieszczą się w kompetencjach GMK, są niezgodne z prawem lub politykami miejskimi.
6. Operator usprawnia pracę nad wypracowywaniem Rekomendacji w szczególności poprzez:
    a. grupowanie Rekomendacji poruszających ten sam temat lub różne warianty rozwiązań lub podejmujących wykluczające się wzajemnie kwestie;
    b. usuwanie Rekomendacji jeśli:
        i. są niezgodne z celem i tematem Panelu;
        ii. nie mieszczą się w kompetencjach GMK;
    c. redagowanie Rekomendacji w sposób zapewniający transparentność i przy poszanowaniu decyzyjności Panelistów i Panelistek.
7. Operator dba o odpowiednią transparentność w zakresie zgłaszania propozycji Rekomendacji i prac nad nimi.

§ 13. Głosowanie nad rekomendacjami

1. Rekomendacje do wdrożenia przyjmowane są poprzez głosowanie Panelistów i Panelistek.
2. Wyboru metody i sposobu głosowania dokonuje Operator, który może podjąć decyzję także o głosowaniu wstępnym, tematycznym lub w zakresie poprawek do Rekomendacji.
3. Operator podaje dokładną procedurę głosowania na stronie internetowej Panelu oraz przekazuje Panelistom i Panelistkom przed głosowaniem końcowym.
4. Głosowanie ma charakter tajny, a Operator zapewnia odpowiednie środki organizacyjne i techniczne.
5. Ustalenie wyniku głosowania końcowego odbywa się niezwłocznie po jego zakończeniu.
6. Rekomendacje poparte przez co najmniej 80% głosujących Panelistów i Panelistek są przedstawiane Prezydentowi Miasta Krakowa do wdrożenia.
7. Rekomendacje Panelu są niezwłocznie publikowane na stronie internetowej Panelu, nie później jednak niż w terminie siedmiu dni roboczych od dnia głosowania końcowego.

V. MONITOROWANIE PRAWIDŁOWOŚCI REALIZACJI PANELU

§ 14. Zespół Monitorujący

1. Nad prawidłowością przebiegu Panelu, tj. przestrzeganiem Regulaminu i przyjętych standardów określonych w par. 2. Regulaminu, czuwa Zespół Monitorujący.
2. Zespół Monitorujący realizuje swoje zadanie poprzez:
    a. monitoring działań organizacyjnych oraz monitoring przebiegu Panelu, w szczególności:
        i. monitoring procesu losowania Panelistów i Panelistek;

ii. monitoring procesu wyłaniania Ekspertów i Ekspertek;
iii. monitoring przyjmowania zgłoszeń Stron chcących zabrać głos podczas obrad Panelu;
iv. monitoring pracy nad propozycjami Rekomendacji oraz głosowania nad Rekomendacjami.

b. wyznaczanie swoich obserwatorów do udziału w spotkaniach Panelu;
c. przyjmowanie i rozpatrywanie zgłoszeń w sprawie ewentualnych naruszeń Regulaminu i przyjętych standardów Panelu;
d. wzywanie Operatora i/lub UMK do przywrócenia zgodności przebiegu Panelu z Regulaminem i przyjętymi standardami;
e. rozpatrywanie odwołań od decyzji Operatora ws. odmowy udziału w Panelu w charakterze Strony;
f. zgłaszanie Operatorowi i/lub UMK propozycji działań, które mogłyby udoskonalić sposób pracy Panelu, w tym propozycji zmian w Regulaminie Panelu.

3. Po zakończeniu Panelu Zespół Monitorujący może przygotować niezależny raport ewaluacyjny obejmujący w szczególności ocenę zgodności przebiegu Panelu z przyjętymi standardami oraz rekomendacje dotyczące organizacji przyszłych paneli obywatelskich w Krakowie. Raport ewaluacyjny Zespołu Monitorującego publikowany jest na stronie Panelu.
4. W skład Zespołu Monitorującego wchodzą:
   a. Przedstawiciele i przedstawicielki Klubów Radnych Rady Miasta Krakowa: po jednym miejscu dla każdego z Klubów, łącznie 4 miejsca;
   b. Przedstawiciele i przedstawicielki krakowskich uczelni wyższych wyróżniający się wiedzą i doświadczeniem w temacie Panelu lub deliberacją społeczną, partycypacją obywatelską i demokracją deliberatywną: łącznie 6 miejsc;
   c. Przedstawiciele i przedstawicielki organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych prowadzących działalność na terenie Krakowa, których działalność nie jest krótsza niż jeden rok oraz wiąże się bezpośrednio z:
      i. tematyką Panelu i/lub;
      ii. partycypacją obywatelską i/lub;
      iii. działalnością strażniczą.
   d. Przedstawiciele oraz przedstawicielki organizacji pozarządowych opisanych w pkt. c obsadzają łącznie 6 miejsc.

§ 15. Powołanie Zespołu Monitorującego

1. Powołanie Zespołu Monitorującego potwierdza Prezydent Miasta Krakowa po zakończeniu procedury wyłaniania członków i członkiń Zespołu.
2. Przedstawiciele lub przedstawicielki każdego z Klubów Radnych Rady Miasta Krakowa wskazywani są przez te Kluby. Zgłoszenia Radnych przyjmuje Urząd Miasta Krakowa.
3. Pracownice lub pracownicy naukowi wskazywani są przez rektorów krakowskich uczelni wyższych, które otrzymały zaproszenie od Urzędu Miasta Krakowa do zgłoszenia swoich przedstawicieli. Listę uczelni, które zostaną zaproszone do uczestnictwa w pracach Zespołu

Monitorującego ustala UMK. Zgłoszenia pracowników lub pracownic naukowych przyjmuje UMK.

4. Przedstawiciele i przedstawicielki organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych, o których mowa w § 14., ust. 4, lit c, wyłaniani są w procedurze otwartego naboru. Za przeprowadzenie tego naboru odpowiada Operator, który określa termin i formę zgłoszenia, w porozumieniu z UMK. Nabór trwa co najmniej pięć dni kalendarzowych.
5. Każda organizacja pozarządowa lub grupa nieformalna, o których mowa w § 14., ust. 4., lit c, może zgłosić do Zespołu Monitorującego jednego kandydata lub kandydatkę. Organizacja zgłaszająca kandydatkę lub kandydata do Zespołu Monitorującego potwierdza tym samym, że zgłaszana osoba posiada doświadczenie i kompetencje niezbędne do wypełnienia roli członka lub członkini Zespołu Monitorującego.
6. Zgłoszenie kandydata lub kandydatki do Zespołu Monitorującego powinno zawierać co najmniej:
    a. Dane organizacji lub grupy nieformalnej zgłaszającej kandydata lub kandydatki;
    b. Imię i nazwisko oraz dane kontaktowe kandydata lub kandydatki;
    c. Opis doświadczenia organizacji lub grupy nieformalnej wskazujący, że organizacja działa co najmniej rok, a działanie to wiąże się bezpośrednio z tematyką Panelu i/lub partycypacją obywatelską i/lub działalnością strażniczą.
    d. Opis doświadczenia kandydata/kandydatki uzasadniający jego lub jej udział w pracach Zespołu Monitorującego.
7. W przypadku, gdy zgłoszenie nie spełnia warunków określonych w § 14., ust. 4., lit c lub zostało wysłane po terminie określonym w ogłoszeniu o naborze, zgłoszenie uznaje się za nieważne. W przypadku gdy zgłoszenie jest niekompletne Operator wzywa zgłaszających się do niezwłocznego uzupełnienia zgłoszenia.
8. W przypadku, gdy liczba zgłoszeń organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych, o których mowa w § 14., ust. 4., lit c nie przekracza sześciu, w skład Zespołu Monitorującego wchodzą wszyscy zgłoszeni kandydaci i kandydatki, spełniający kryteria określone w § 14., ust. 4., lit c. W przypadku większej liczby zgłoszeń przedstawiciele i przedstawicielki organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych, którzy wysłali ważne zgłoszenie, wybierają osoby wchodzące w skład Zespołu spośród siebie, w głosowaniu preferencyjnym z równym prawem głosu. W przypadku, gdy szóste miejsce do obsadzenia zajmują dwie lub więcej osób, o rozstrzygnięciu decyduje losowanie.
9. Aby głosowanie, o którym mowa w § 7, ust. 8 było ważne, musi w nim wziąć udział co najmniej połowa zgłoszonych kandydatów i kandydatek. Jeżeli w głosowaniu wzięło udział mniej osób, wówczas Operator wyznacza nowy termin. W przypadku braku kworum podczas kolejnego głosowania o naborze do Zespołu Monitorującego rozstrzyga losowanie.
10. Rozwiązania organizacyjno-techniczne losowania zapewnia Operator przy zachowaniu zasad uczciwości i transparentności.
11. Miejsca w Zespole Monitorującym mogą zostać nieobsadzone.
12. Jeśli osoba, która zasiada w Zespole Monitorującym zostanie wylosowana do udziału w Panelu i zechce się zarejestrować, osoba ta rezygnuje z funkcji w Zespole Monitorującym, aby uniknąć konfliktu interesów.

13. W przypadku, gdy przedstawiciel lub przedstawicielka Rady Miasta Krakowa ustąpi z funkcji pełnionej w Zespole Monitorującym, delegujący ją/jego Klub może wyznaczyć zastępstwo. Jeśli dany Klub nie wyznaczy zastępstwa, miejsce pozostaje nieobsadzone.
14. W przypadku, gdy którykolwiek z pracowników lub pracownic naukowych ustąpi z funkcji pełnionej w Zespole Monitorującym, delegująca ją/jego uczelnia wyższa może wyznaczyć zastępstwo. Jeśli dana uczelnia nie wyznaczy zastępstwa, miejsce pozostaje nieobsadzone.
15. W przypadku, gdy którykolwiek z przedstawicieli lub przedstawicielek organizacji pozarządowych lub grup nieformalnych ustąpi z funkcji pełnionej w Zespole Monitorującym, delegujący ją/jego organizacja może wyznaczyć zastępstwo. Jeśli dana organizacja nie wyznaczy następstwa ogłasza się nabór uzupełniający na przedstawicieli i przedstawicieli organizacji pozarządowych i grup nieformalnych. Nabór ten trwa co najmniej pięć dni kalendarzowych. Organizacje zgłaszające swoich kandydatów muszą spełniać warunki określone w § 14., ust. 4, lit c, a wśród wszystkich nowych kandydatów i kandydatek przeprowadza się losowanie.
16. W przypadku gdy osoba zasiadająca w Zespole Monitorującym w sposób rażący narusza standardy współżycia społecznego, działa na szkodę Panelu, działa w sposób sprzeczny ze standardami Panelu lub regularnie uchyla się przed obowiązkami, Zespół Monitorujący może zdecydować o odwołaniu danej osoby ze składu. Decyzja taka podejmowana jest w głosowaniu tajnym większością 2/3 głosów w obecności co najmniej 2/3 członków i członkiń. Wniosek o odwołanie członka lub członkini Zespołu Monitorującego może zgłosić każdy.
17. W przypadku odwołania któregokolwiek z członków lub członkiń Zespołu Monitorującego Operator, w porozumieniu z Zespołem i UMK, może otworzyć nabór uzupełniający.

§ 16. Działanie Zespołu Monitorującego

1. Pierwsze spotkanie Zespołu Monitorującego zwołuje Operator.
2. Na pierwszym spotkaniu Zespołu Monitorującego Zespół wyznacza (w drodze głosowania) co najmniej dwie przedstawicielki lub przedstawicieli odpowiedzialnych za sprawozdawczość oraz współpracę w sprawach organizacyjnych.
3. Na pierwszym spotkaniu Zespół Monitorujący zatwierdza Regulamin Panelu oraz ustala harmonogram regularnych spotkań spójny z harmonogramem Panelu w taki sposób, aby Zespół miał możliwość zapoznać się z postępami prac oraz szczegółowymi założeniami dotyczącymi realizacji kluczowych elementów Panelu, w szczególności:
    a. Procesu losowania Panelistów i Panelistek;
    b. Procesu wyłaniania Ekspertów i Ekspertek;
    c. Procesu przyjmowania i rozpatrywania zgłoszeń Stron;
    d. Przygotowywania procesu głosowania nad Rekomendacjami.
5. W razie potrzeby, w szczególności w sytuacji zgłoszenia naruszenia Regulaminu i przyjętych standardów, zwoływane są dodatkowe spotkania Zespołu Monitorującego, nie ujęte w harmonogramie prac Zespołu. Spotkania takie zwoływane są z inicjatywy co najmniej pięciu członkiń lub członków Zespołu Monitorującego lub na wniosek Operatora lub UMK.

6. Dla zapewnienia płynnej wymiany informacji oraz przestrzeni do konstruktywnej dyskusji, o temacie i terminie spotkania Zespołu Monitorującego informowany jest Operator i UMK, a w spotkaniach udział biorą każdorazowo minimum jeden przedstawiciel lub przedstawicielka Operatora oraz minimum jeden przedstawiciel lub przedstawicielka UMK. Wymienione osoby nie mają prawa głosu podczas podejmowania decyzji przez Zespół Monitorujący.
7. Sprawę do rozpatrzenia przez Zespół Monitorujący może zgłosić każdy mieszkaniec i mieszkanka Krakowa, w szczególności Panelistki i Paneliści i organizacje występujące podczas Panelu jako Strony.
8. W razie potrzeby Zespół Monitorujący może zwrócić się do Operatora i/lub UMK z wnioskiem o udzielenie wyjaśnień lub udostępnienie dodatkowych informacji dotyczących realizacji Panelu. W przypadku otrzymania takiego wniosku Operator i/lub UMK zobowiązani są do niezwłocznego udzielenia wyjaśnień.
9. W przypadku podejrzenia naruszenia zapisów Regulaminu lub któregokolwiek ze standardów Panelu Zespół Monitorujący może wezwać Operatora i/lub UMK do niezwłocznego przywrócenia zgodności przebiegu Panelu z przyjętymi standardami oraz z Regulaminem. Rozwiązania rekomendowane przez Zespół Monitorujący powinny być spójne z zapisami umowy na realizację zadania publicznego zawartej pomiędzy Operatorem a Gminą Miejską Kraków oraz być możliwe do realizacji z uwzględnieniem budżetu i harmonogramu projektu. W przypadku otrzymania takiego wezwania Operator i/lub UMK zobowiązani są do dołożenia wszelkich starań, by jak najszybciej przywrócić zgodność przebiegu Panelu ze standardami oraz zapisami Regulaminu.
10. W przypadku wystąpienia różnicy zdań pomiędzy Zespołem Monitorującym i Operatorem i/lub UMK w zakresie sposobu przywrócenia zgodności przebiegu Panelu z przyjętymi standardami lub Regulaminem, zespoły podejmują rozmowy, których celem jest wspólne wypracowanie najlepszego możliwego rozwiązania zaistniałego problemu. Rozmowy te prowadzone powinny być z troską o dobro wspólne oraz zgodnie z zasadami deliberacji.
11. W przypadku wystąpienia różnicy zdań pomiędzy Zespołem Monitorującym i Operatorem i/lub UMK w zakresie zgodności przebiegu Panelu z przyjętymi standardami Zespół Monitorujący może zainicjować procedurę arbitrażu.
12. Informacja na temat naruszenia standardów Panelu, stwierdzone przez Zespół Monitorujący uchwałą, są publikowane na stronie internetowej Panelu oraz w raporcie z realizacji Panelu.
13. Zespół Monitorujący podejmuje decyzje w drodze konsensusu, a w razie jego nieosiągnięcia podejmuje decyzje większością 2/3 głosów w obecności co najmniej 2/3 jego członków i członkiń, z zastrzeżeniem § 16., pkt. 14.
14. W przypadku inicjowania procedury arbitrażu lub podejmowania uchwały o stwierdzeniu naruszenia Regulaminu i/lub dobrych praktyk wymagana większość głosów wynosi 80% w obecności co najmniej 2/3 członków i członkiń.
15. W przypadku rozpatrywania odwołań od decyzji Operatora ws. odmowy udziału w Panelu w charakterze Strony decyzja Zespołu Monitorującego jest ostateczna.
16. Jeśli kwestia rozstrzygana przez Zespół Monitorujący dotyczy jego członka lub członkini, to osoba ta nie bierze udziału w podejmowaniu decyzji.

17. Zespół Monitorujący niezwłocznie przesyła protokoły ze swoich posiedzeń do Operatora, który niezwłocznie publikuje je na stronie internetowej Panelu.
18. Członkowie i członkinie Zespołu Monitorującego nie otrzymują wynagrodzenia za udział w pracach Zespołu Monitorującego.
19. We wszelkich sprawach związanych z realizacją panelu, z Zespołem Monitorującym można się kontaktować wysyłając wiadomość na podany do publicznej wiadomości adres poczty e-mail.

§ 17. Arbitraż

1. W celu przeprowadzenia arbitrażu losuje się pięciu arbitrów z listy członków OECD Innovative Citizen Participation Network.
2. W ramach arbitrażu, Zespół Monitorujący, Operator oraz UMK prezentują arbitrom swoje stanowiska w odniesieniu do kwestii, która wymaga rozstrzygnięcia.
3. Opinia arbitrów podejmowana jest większością 3/5 głosów i jest ostateczna, o ile jest zgodna z przepisami prawa krajowego i umową na realizacją zadania publicznego podpisaną pomiędzy Operatorem a Gminą Miejską Kraków, a środki przeznaczone na organizację Panelu pozwalają na jej realizację.
4. Za organizacją procedury arbitrażu, w tym losowanie arbitrów i organizację spotkań odpowiedzialny jest Operator, przy zachowaniu zasad uczciwości i transparentności.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 18. Interpretacja i zmiany Regulaminu

1. Sprawy nieuregulowane Regulaminem rozstrzygane są przez Operatora.
2. Operator zastrzega sobie możliwość dokonywania zmian w Regulaminie w każdym czasie, w tym w wyniku siły wyższej i sytuacjach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Zmiany Regulaminu uwzględniają jednak ochronę zaufania uczestników i uczestniczek Panelu oraz przyjęte standardy.
3. O zmianie Regulaminu wraz z uzasadnieniem informowany jest Zespół Monitorujący oraz UMK.
4. Obowiązująca wersja Regulaminu znajduje się na stronie internetowej Panelu.

§ 19. Wejście w życie

Regulamin wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Zespół Monitorujący.